

MiNa-Raad
Milieu- en Natuurraad Vlaanderen

DE BEGROTING LEEFMILIEU 2006

Studie uitgevoerd in opdracht van de MiNa-Raad door Bert De Wel
7 maart 2006

INHOUD

Voorwoord.....	3
Inleiding.....	4
I. De leefmilieubegroting 2006	5
1.1. De Vlaamse overheidsmiddelen voor leefmilieu.....	5
1.2. Waar zit het leefmilieu in de begroting?.....	8
1.3. De financiering van het milieubeleid.....	13
1.4. Bespreking van de beleidsthema's	15
II. Interpretatie van de leefmilieubegroting 2006	20
2.1. Het politieke gewicht van het leefmilieubeleid	20
2.2. Beleidskeuzes	20
2.3. De toelichting bij de begroting	21

Voorwoord

De jaarlijkse opmaak van de begroting door de Vlaamse Regering en de goedkeuring ervan door het Vlaams Parlement vormen een cruciale stap binnen het overheidsbeleid. Na het parlementair debat worden de beschikbare overheidsmiddelen en de voorgestelde uitgavenposten vastgelegd. De toewijzing van de beschikbare overheidsmiddelen aan specifieke projecten en initiatieven weerspiegelt in belangrijke mate de prioriteiten van de regering. Ook in het milieubeleid moet de bevoegde minister zijn plannen presenteren aan het Vlaams Parlement. De voorgestelde besteding van de middelen weerspiegelt de beleidsprioriteiten van de minister.

Het spreekt voor zich dat de MiNa-Raad advies wil verstrekken als de milieubeleidsprioriteiten vastgesteld worden. Evenwel ontbreekt het decretale kader voor de MiNa-Raad om verplicht advies uit te brengen over de leefmilieubegroting. Het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid van 1995 stelt wel dat de regering jaarlijks een milieujaarprogramma moet opstellen – dat voor advies aan de Raad moet voorgelegd worden – en samen met de begroting moet ingediend worden in het Vlaams Parlement. In realiteit wordt dit programma meestal met veel vertraging opgesteld waardoor de Raad onvoldoende tijd krijgt voor een grondig advies. Recent werd in het parlement een wijziging van dit decreet ingediend waarin voorgesteld wordt om het milieujaarprogramma op te nemen als toelichting bij de begroting. De adviesvraag aan de MiNa-Raad wordt volledig geschrapt.

Aangezien de begroting van cruciaal belang is, wil de MiNa-Raad op eigen initiatief de leefmilieubegroting evalueren. Het is de intentie van de Raad om jaarlijks een studie uit te brengen waarin de leefmilieubegroting wordt geanalyseerd. Stapsgewijs hoopt de Raad op die manier de nodige capaciteit uit te bouwen bij het secretariaat van de Raad en bij de betrokken maatschappelijke *stakeholders*. De jaarlijkse bespreking van het leefmilieubudget verdient alvast een meer transparant en onderbouwd debat.

Deze studie werd uitgewerkt door Bert De Wel, adjunct van de directeur van het secretariaat van de MiNa-Raad. Dit gebeurde in nauwe samenwerking met de werkgroep strategisch milieubeleid van de Raad. Het statuut van studiedocument houdt in dat het document in opdracht van de Raad tot stand is gekomen ter ondersteuning van een debat over een bepaald onderwerp. Door een studiedocument vast te stellen, engageren de leden van de Raad zich enkel tot kennisname van de aangebrachte elementen en niet tot het onderschrijven van de inhoud ervan.

Hubert David

Voorzitter MiNa-Raad

Inleiding

De Vlaamse overheid besteedt meer dan 680 miljoen euro aan de bescherming van het leefmilieu en de natuur in Vlaanderen. Schade veroorzaakt door onoordeelkundig gebruik van natuurlijke hulpbronnen – vandaag en in het verleden – moet weggewerkt worden en waar mogelijk hersteld. Ook het vermijden van toekomstige schade aan milieu en natuur kost geld. Tegelijkertijd kan het gebrek aan beleid eveneens geld kosten, bv. gezondheidskosten of saneringskosten die oplopen. Niet alleen de Vlaamse overheid, ook vele andere actoren doen uitgaven voor het milieubeleid. Het gaat om publieke en private actoren zowel in Vlaanderen als elders. Belangrijke “doorschuifoperaties” vinden plaats tussen de publieke en private actoren en onderling. De rekening van sommige herstel- of beschermingsmaatregelen wordt zelfs naar toekomstige generaties doorgeschoven. 680 miljoen euro lijkt veel geld. Het bedrag roept veel vragen op: Waar wordt dit aan besteed? Is het voldoende of te veel? Waar haalt de overheid deze middelen?

In deze studie ligt de focus in eerste instantie op de uitgaven van de Vlaamse overheid. De uitgaven van bedrijven en particulieren komen niet aan bod. Ook binnen de overheidsuitgaven hebben we het enkel over de uitgaven op het milieuprogramma van de begroting. Sommige milieurelevante uitgaven gebeuren via andere programma's (bv. mobiliteit). Mogelijk kan de MiNa-Raad in toekomstige studies daar verder op ingaan.

De discussie over meer of minder middelen voor het leefmilieu is relevant aangezien deze het belang weerspiegelt dat de overheid hecht aan het leefmilieubeleid. Van bij de start van deze studie willen we echter eveneens wijzen op de beperktheden van deze indicator. Niet alle overheidsbeleid kost geld. Bepaalde acties kosten meer dan andere, en het bedrag dat er aan besteed wordt, weerspiegelt niet altijd de efficiëntie en de effectiviteit die bereikt wordt. Zoals reeds aangegeven, kan de overheid eveneens uitgaven doorschuiven naar andere actoren. Een voorbeeld is de oppervlaktewaterheffing voor particulieren die recent vervangen werd door een bijdrage op de waterfactuur. Het is niet omdat deze bedragen uit de begroting verdwenen zijn, dat de uitgaven voor waterzuivering niet meer gedaan worden.

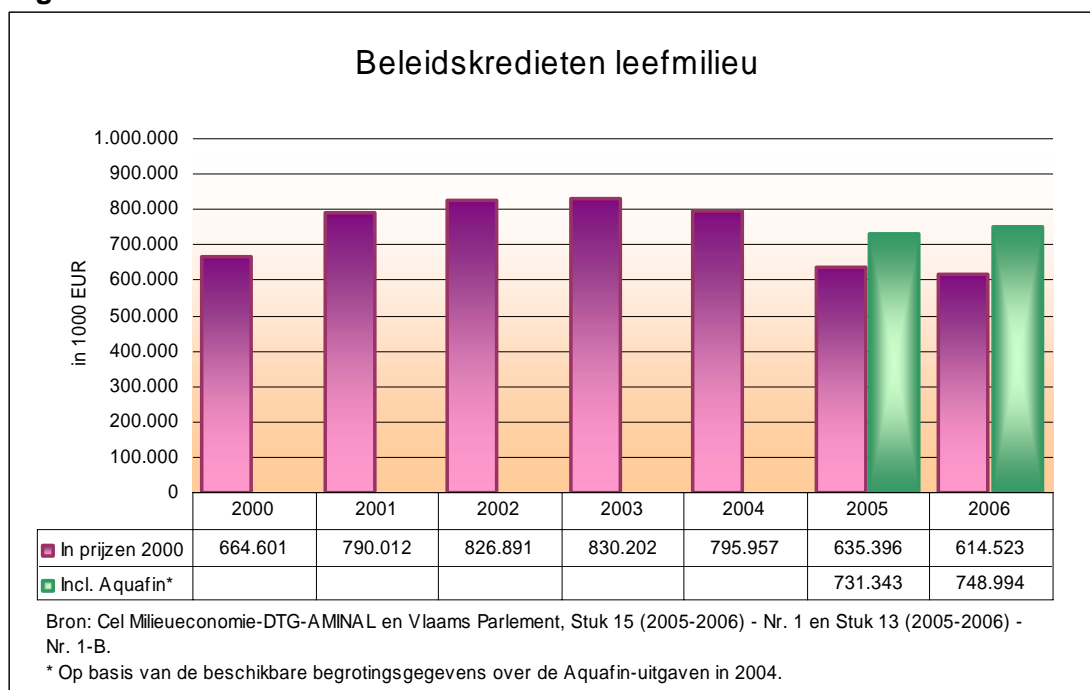
De studie werd opgedeeld in twee delen. In een eerste deel wordt een feitelijke beschrijving gegeven van de belangrijkste onderdelen van de leefmilieubegroting. Er wordt aangegeven hoeveel er aan het leefmilieu besteed wordt, waar dit staat in de begroting en van waar deze middelen komen. Vervolgens wordt meer in detail ingegaan op de uitgaven en inkomsten binnen de belangrijkste milieubeleidsthema's. Het is de bedoeling van de MiNa-Raad om de objectieve beschrijving van de uitgaven en inkomsten in het eerste deel jaarlijks te herhalen. In het tweede deel volgt een interpretatie van deze gegevens.

I. De leefmilieubegroting 2006

1.1. De Vlaamse overheidsmiddelen voor leefmilieu

[1] **Evolutie van de begroting leefmilieu.** In figuur 1 wordt de evolutie weergegeven van de beleidskredieten van de Vlaamse overheid voor het leefmilieubeleid tijdens de laatste 7 jaar. De uitgaven kenden een hoogtepunt in 2003. Sinds dat jaar zijn de middelen voorzien voor leefmilieu op de begroting afgenomen met meer dan 25%. Deze daling is in grote mate het gevolg van de hervorming in de sector van de waterzuivering. Sinds 2005 werden de uitgaven voor Aquafin (stapsgewijs) uit de begroting gehaald omdat Aquafin vanaf dan gefinancierd wordt via de drinkwatermaatschappijen en niet meer via de begroting van de Vlaamse overheid. Om de beleidskredieten van 2005 en 2006 te kunnen vergelijken met de vroegere jaren werden in figuur 1 – naast de effectieve cijfers – ook de begrotingscijfers opgenomen die gecorrigeerd werden voor de Aquafin-operatie. Deze correctie is indicatief op basis van de uitgaven voor Aquafin van 2004. Hieruit kunnen we afleiden dat ook met de correctie voor Aquafin, de beleidskredieten voor leefmilieu waarschijnlijk gedaald zouden zijn en dit met bijna 10% sinds 2003.¹

Figuur 1

De leefmilieu-uitgaven worden hier weergegeven als beleidskredieten en niet als betalingskredieten. De beleidskredieten (of vastleggingen) geven het geheel aan van de begrotingsmogelijkheden waarover de overheid beschikt om verbintenissen aan te

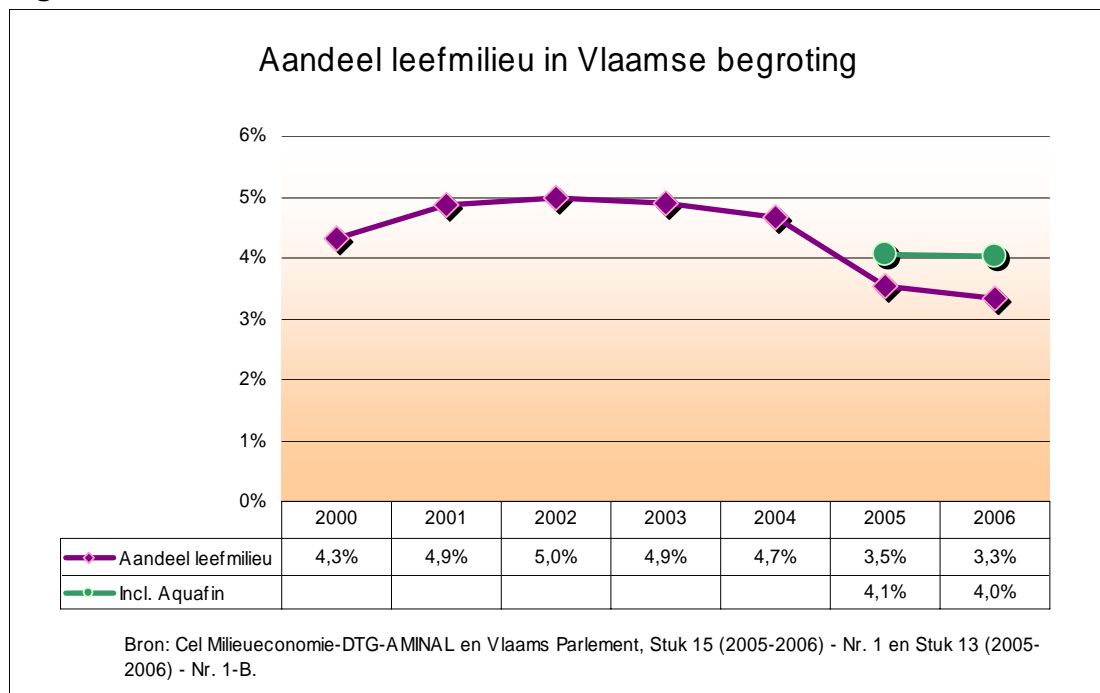
¹ Verdere toelichting bij de Aquafin-operatie in § [10]. Binnen het kader van deze studie was het niet mogelijk om over definitieve begrotingscijfers te beschikken met betrekking tot de Aquafin-operatie in 2005 en 2006.

gaan om haar beleid te voeren.² Betalingskredieten zijn kredieten voor de betaling van verbintenissen uit hetzelfde begrotingsjaar of uit voorgaande begrotingsjaren.

De begrotingsgegevens worden weergegeven in constante prijzen van het jaar 2000. Op deze manier wordt er gecorrigeerd voor het waardeverlies van het geld door de inflatie. Dit maakt het mogelijk om de gegevens te vergelijken over de jaren heen.

[2] Het relatieve aandeel van leefmilieu in de begroting. Om een inschatting mogelijk te maken van het budgettaire gewicht van de verschillende beleidsdomeinen, wordt in de begrotingsdocumenten steeds een overzicht gegeven van het aandeel van elk beleidsdomein in de totale begroting.³ In de Vlaamse begroting gaat de grootste hap (meer dan 40%) naar onderwijs. De totale begroting van de Vlaamse overheid kent sinds jaren een stijgend verloop. Aangezien de beleidskredieten voor leefmilieu dalen, betekent dit dat het relatieve aandeel van leefmilieu in de begroting daalt. Zelfs indien rekening gehouden wordt met de Aquafin-operatie, gaat bijna één procent minder van de begroting naar leefmilieu sinds het topjaar 2002.⁴

Figuur 2

[3] De meerjarenbegroting. In juni 2005 werd de meerjarenbegroting van de Vlaamse overheid gepresenteerd.⁵ Hierin worden begrotingsprojecties gemaakt voor de periode 2006-2009. Zoals uit figuur 3 kan afgeleid worden voorziet de meerjarenbegroting een

² Bij beleidskredieten wordt vertrokken vanuit de niet-gesplitste kredieten, de gesplitste vastleggingskredieten en de vastleggingsmachtigingen zoals opgenomen in de begroting.

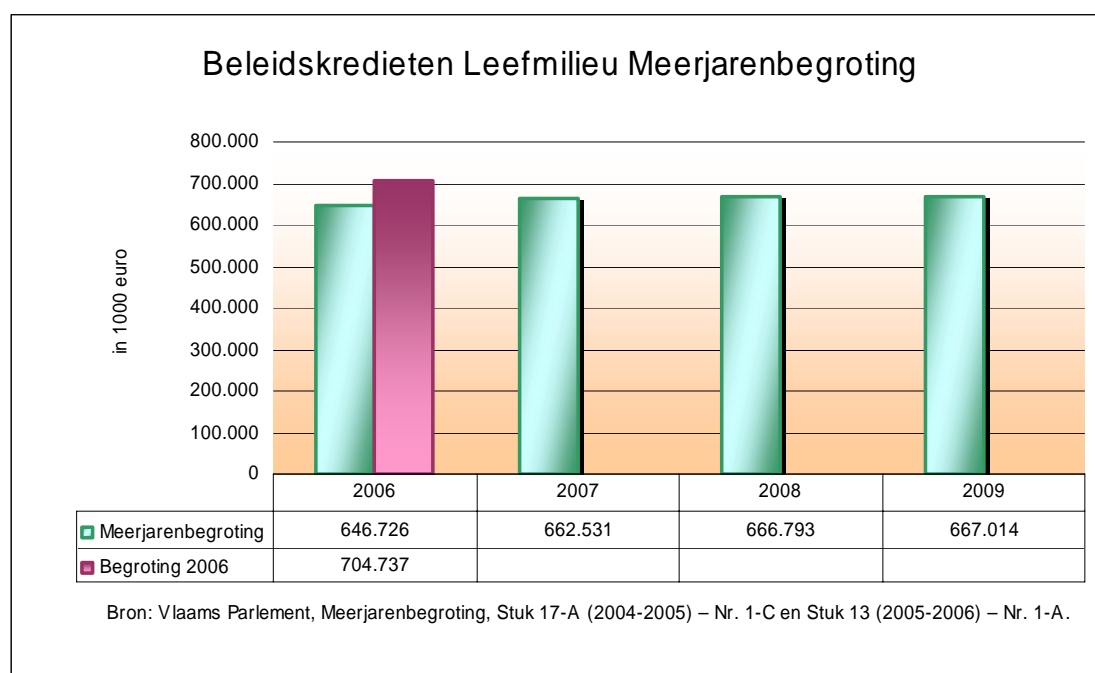
³ Algemene toelichting bij de begroting, Vlaams Parlement, Stuk 13 Nr. 1-A.

⁴ Op basis van een indicatieve correctie van de begrotingscijfers voor de Aquafin-operatie, zie ook § [10].

⁵ Vlaams Parlement, Meerjarenbegroting, Stuk 17-A (2004-2005) – Nr. 1-C.

lichte stijging van de middelen voor leefmilieu over deze periode. In de toelichting bij de meerjarenbegroting stelt minister Van Mechelen dat “...de meerjarenbegroting een voorafspiegeling is van de uitgaven van de Vlaamse overheid, die zouden gebeuren bij constant beleid. Daarin wordt dus geen rekening gehouden met mogelijke beleidsalternatieven die nog decretaal of door regeringsbeslissingen moeten worden bekrachtigd.”⁶ De meerjarenbegroting is slechts een inschatting van de toekomstige uitgaven bij ongewijzigd beleid. Het is een technisch document, geen beleidsdocument met beleidskeuzes. De meerjarenbegroting vervangt dus niet de jaarlijkse begroting waarin de feitelijke begrotingsengagements aangegeven worden. Voor het jaar 2006 kwam de inschatting in de meerjarenbegroting niet overeen met de effectieve begroting. De effectieve begroting 2006 voorziet 704 miljoen euro voor leefmilieu (inclusief FFEU⁷) terwijl dit in de meerjarenbegroting op 646,7 miljoen geraamd werd.⁸

Figuur 3

⁶ Vlaams Parlement, Toelichting bij de meerjarenbegroting, Verslag, Stuk 17-A (2004-2005) – Nr. 3. Deze interpretatie van de meerjarenbegroting komt echter niet overeen met de definitie ervan in het Comptabiliteitsdecreet (Decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof). Art. 6 § 2 stelt nl. “Samen met de beleidsnota’s wordt een meerjarenbegroting ingediend. De meerjarenbegroting vertaalt de genomen beleidsalternatieven in een meerjarig budgettair perspectief en geeft een prognose weer van de budgetevoluntie voor elk van de jaren van de legislatuur.” Hoewel goedgekeurd in het Vlaams Parlement en gepubliceerd in het Staatsblad zal dit decreet pas op 1 januari 2007 in werking treden.

⁷ Financieringsfonds voor eenmalige uitgaven, zie toelichting in § [8].

⁸ Om de begroting 2006 te kunnen vergelijken met de meerjarenbegroting werd het cijfer voor leefmilieu uit de toelichting bij de begroting genomen (Vlaams Parlement, Stuk 13 (2005-2006) – Nr. 1-A).

1.2. Waar zit het leefmilieu in de begroting?

- [4] **Verspreide opname in de begroting.** De uitgaven voor het leefmilieubeleid van de Vlaamse overheid zijn niet eenvoudig terug te vinden in de Vlaamse begroting. Dit komt omdat niet alle uitgaven gegroepeerd staan onder dezelfde organisatieafdeling (onderdeel van de begroting), maar verspreid staan over de ganse begroting. Daarenboven is de structuur van de leefmilieubegroting zeer complex, o.m. doordat er gewerkt wordt met een begrotingsfonds (MINA-fonds) en met aparte overheidsagentschappen (bv. OVAM, VMM enz.) die een eigen begroting hebben. In de volgende punten wordt aangegeven welke begrotingsposten opgenomen werden in de figuren 1 en 2 om tot de “beleidskredieten leefmilieu” te komen.
- [5] **Organisatieafdeling 61 Administratie Leefmilieu, Natuur, Land- en Waterbeheer.** Het gros van de middelen voor leefmilieu wordt verdeeld onder de vijf programma's van organisatieafdeling 61, nl. Leefmilieu (61.1), Natuur (61.2), Bos en Groen (61.3), Landbeheer (61.4) en Waterbeheer (61.5). De begrotingsposten in deze programma's zijn hoofdzakelijk de dotaties aan de agentschappen en werkingsmiddelen.
- [6] **Het MINA-fonds.** In het programma 61.1 Leefmilieu is ook de dotatie aan en de vastleggingsmachtiging van het MINA-fonds opgenomen. Het Fonds voor preventie en sanering inzake leefmilieu en natuurbehoud (MINA-fonds) is een begrotingsfonds dat in 1991 opgericht werd om meer flexibiliteit in de leefmilieufinanciering te brengen. De dotatie aan het MINA-fonds (begrotingspost 61.1 6103) vertegenwoordigt de inbreng vanuit de algemene begrotingsmiddelen aan het MINA-fonds. Deze middelen worden verder aangevuld met o.a. de milieuheffingen, waarvan de opbrengst eveneens in het MINA-fonds terecht komt (verdere toelichting in § [13]). De vastleggingsmachtiging (begrotingspost 61.1 9911) geeft het totaal aan van de uitgaven die via het MINA-fonds kunnen gedaan worden.⁹
- De begroting van het MINA-fonds wordt als een aparte tabel opgenomen bij de begrotingsstukken. Bij de uitgaven staan eerst de begrotingsposten per milieuagentschap (OVAM, VMM, VLM, VHM) en vervolgens de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer, opgesplitst in het directoraat-generaal, en de afdelingen Algemeen Milieu- en Natuurbeleid, Europa en Milieu, Natuur, Bos en Groen en tenslotte de afdeling Water.
- [7] **Andere leefmilieumiddelen.** De uitgaven leefmilieu die hierboven weergegeven werden (figuren 1 en 2) bevatten ook een aantal begrotingsposten uit de interdepartementale middelen. Deze staan op het programma 99.1 Interdepartementale bestaansmiddelen. Het gaat over de “uitgaven voor duurzame ethisch verantwoorde en milieubewuste zorgsystemen” (begrotingspost 99.1 1203) en de begrotingsposten voor het Agentschap Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV)¹⁰.

⁹ De vastleggingsmachtigingen verlenen voor een bepaald jaar een machtiging van een bepaald bedrag tot het aangaan van verbintenissen. De uiteindelijke betalingen zullen gebeuren via de middelen van de instelling (hier het MINA-fonds). Deze middelen kunnen op verschillende wijzen tot stand komen, via eigen ontvangsten, via dotaties (Opleiding Beginselen Rijkscomptabiliteit, Guy Rouckhout, Ministerie Vlaamse Gemeenschap).

¹⁰ Begrotingsposten 99.1 4145, 4148, 4148 en 6145. Sinds december 2005 heeft het Ondersteunend MiNa-Raad – Studie Begroting Leefmilieu 2006

[8] Het Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven (FFEU). Een aparte bron van middelen die toegewezen kunnen worden aan het leefmilieubeleid wordt gevormd door het FFEU. Dit fonds werd gecreëerd op 21 december 2000 en is een fonds dat gestijfd wordt met begrote uitgavenkredieten die op het einde van het begrotingsjaar strikt vrij zijn. Dit zijn kredieten die voorzien waren in de begroting maar niet konden uitgegeven worden. De middelen voor het FFEU worden toegewezen bij de begrotingscontrole. Voor 2006 wordt in de begroting aangegeven dat dit jaar 10 miljoen euro beschikbaar zal gemaakt worden bij de begrotingscontrole.¹¹ Ook in 2002, 2003 en 2004 werden belangrijke middelen aan leefmilieu toegewezen via het FFEU. Het ging toen respectievelijk over 62, 37 en 25 miljoen euro.

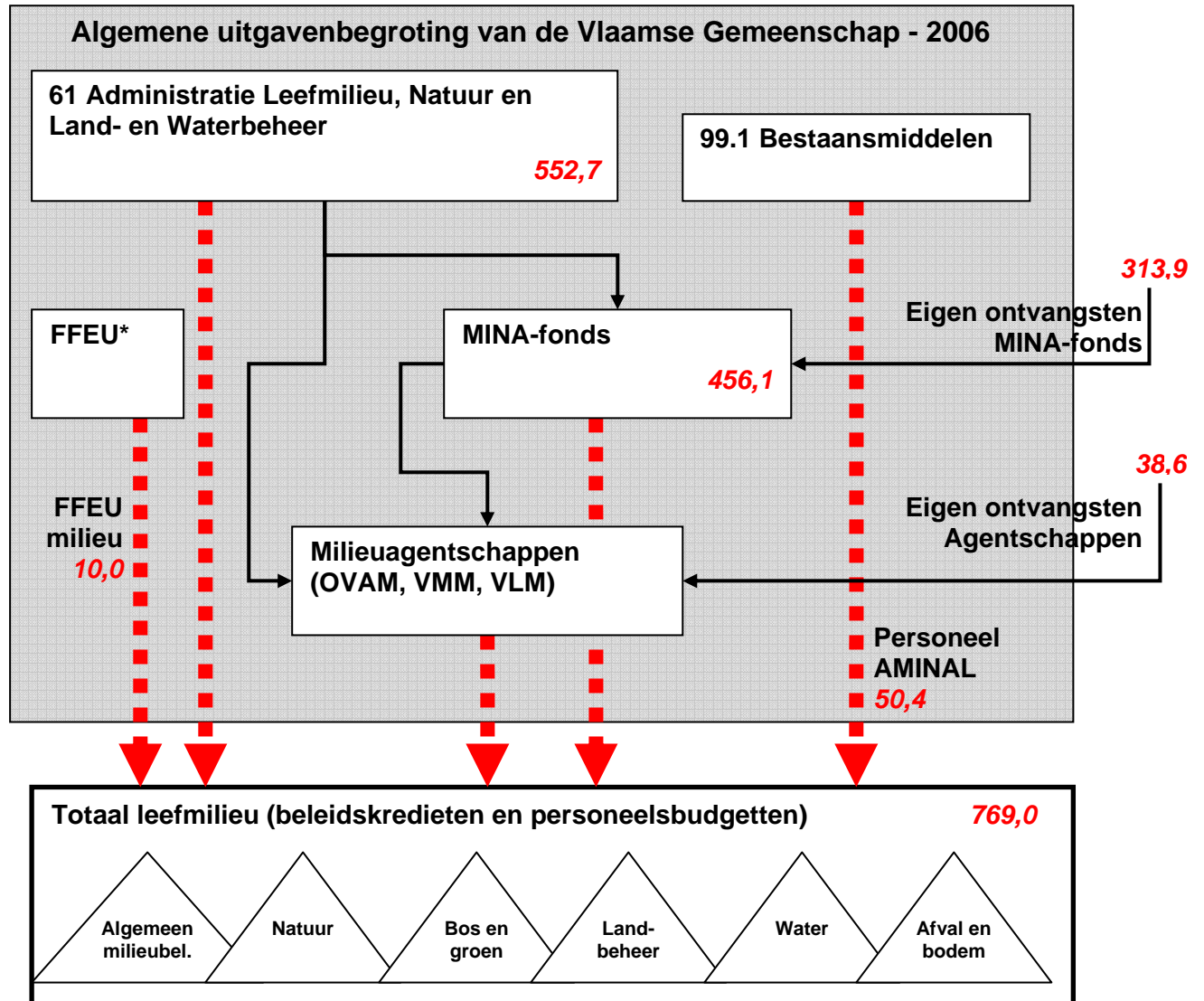
Centrum GIS, in het kader van de operatie Beter Bestuurlijk Beleid, een nieuwe naam gekregen Agentschap Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV).

¹¹ Aangezien de FFEU-kredieten pas toegewezen worden bij de begrotingscontrole, zijn de FFEU-middelen voor 2006 nog niet opgenomen in de tabellen.

[9] Schematisch overzicht van de milieu-uitgaven in de Vlaamse begroting. In onderstaande figuur worden de uitgaven, zoals besproken in de vorige punten, grafisch weergegeven.

Figuur 4

(in miljoen euro)

[10] De hervorming van de financiering van de waterzuivering. Bij de presentatie van de begrotingscijfers in de figuren 1 en 2 werd reeds gewezen op de grote impact van de hervorming in de watersector op de leefmilieubegroting. Door deze hervorming worden – sinds de eerste begrotingscontrole van 2005 – minder middelen voor Aquafin NV voorzien in de leefmilieubegroting.¹² Na een overgangperiode (in 2005, 2006 en waarschijnlijk in 2007) worden de uitgaven voor de waterzuivering van Aquafin betaald door de drinkwatermaatschappijen (DWM). De DWM zijn voortaan niet enkel verantwoordelijk voor de productie en distributie van drinkwater, maar ze moeten achteraf ook instaan voor de zuivering van het door hen geleverde water. Om deze taak uit te voeren kunnen de DWM de nodige contracten afsluiten. Op dit ogenblik nemen ze de werking van Aquafin over.

Deze hervorming heeft een impact op de financieringswijze van de waterzuivering. Voorheen bestond enkel de heffing op waterverontreiniging die zowel een financierend als regulerend karakter had. Enerzijds werd de opbrengst van de heffing gebruikt om de investeringen in het afvalwaterzuiveringsbeleid te financieren. Anderzijds was de heffing bedoeld om oppervlaktewaterlozers aan te sporen om de geloosde vuilvracht te reduceren. De verantwoordelijkheid voor het vestigen, innen en invorderen van die heffing lag bij VMM. De nieuwe regeling voert een bijdrage (een vergoeding) in voor de dienstverlening door de DWM. Deze bijdrage maakt integraal deel uit van de drinkwaterprijs.

In de figuren 1 en 2 werden ook begrotingscijfers voor 2005 en 2006 opgenomen die gecorrigeerd werden voor de hervorming van de watersector. De uitgaven voor waterzuivering, die nog steeds gedaan worden hoewel ze niet meer in de Vlaamse begroting staan, werden opnieuw bijgeteld bij de totale leefmilieubegroting. Hierbij werd gebruik gemaakt van de Aquafin-gegevens in de begroting van 2004 aangezien geen recentere gegevens beschikbaar zijn.¹³ Dit maakt het mogelijk om de begrotingen van 2005 en 2006 indicatief te vergelijken met de voorgaande jaren.

[11] Personeelsuitgaven milieuadministratie. In de volgende paragrafen worden een aantal leefmilieu-uitgaven opgesomd die niet opgenomen werden in de figuren 1 en 2 met de beleidsmiddelen voor leefmilieu. In eerste instantie gaat het over de personeelsuitgaven van de milieuadministratie. Deze middelen zijn noodzakelijk om het beleid *uit te voeren*, maar zijn niet beschikbaar om (nieuwe) beleidskeuzes te maken. In figuur 4 worden de budgettaire middelen voor het personeel van de leefmilieuadministratie (AMINAL) weergegeven.¹⁴ De personeelsuitgaven staan in de begroting in hoofdstuk 9 bij de interdepartementale middelen in het programma 99.1

¹² Verdere toelichting in het Milieurapport Vlaanderen, MIRA-T 2005, Hoofdstuk 13 “Milieu en Economie”.

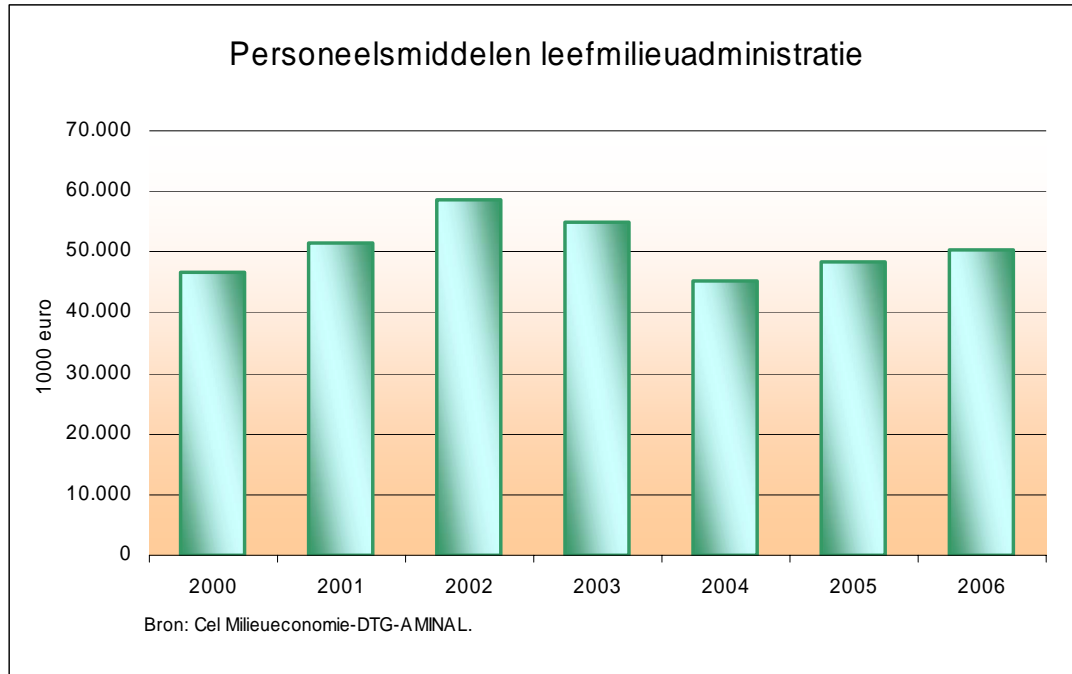
¹³ De Aquafin-correctie voor 2005 is 105 miljoen euro, nl. 219,3 miljoen (361B4100 lopende uitgaven Aquafin in 2004) +148,9 miljoen (investeringsuitgaven Aquafin 2004) -263 miljoen (361B4350 werkingstoelage drinkwatermaatschappijen in 2005).

De Aquafin-correctie voor 2006 is 148,9 miljoen euro, nl. 219,3 miljoen (361B4100 lopende uitgaven Aquafin in 2004) +148,9 miljoen (investeringsuitgaven Aquafin 2004)– 219,3 miljoen euro (361B4350 werkingstoelage drinkwatermaatschappijen in 2006). Beide cijfers werden daarna omgezet in constante prijzen van 2000.

¹⁴ De budgetten voor het personeel van de milieuagentschappen (bv. OVAM, VMM, VLM) en het INBO zitten vervat in de dotaties en bepaalde posten van organisatieafdeling 61.

met de interdepartementale bestaansmiddelen. Deze uitgaven staan gegroepeerd per departement. De middelen (salarissen en toelagen) voor de leefmilieupersoneel staan in begrotingspost 99.1 1128 voor het volledige departement Leefmilieu en Infrastructuur.

Figuur 5

[12] Milieu-uitgaven door andere departementen. Hiervoor werden de uitgaven opgesomd die rechtstreeks toegewezen kunnen worden aan het leefmilieubeleid. De uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap bevat echter nog heel wat begrotingsposten in andere programma's die relevant zijn voor het leefmilieubeleid.¹⁵ Een kort overzicht van een aantal posten ter illustratie:

Organisatieafdeling 02 – Kabinetten

Programma 02.4 – Algemene werkingskosten kabinet Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur

Organisatieafdeling 51 – Administratie Economie

Programma 51.5 – Natuurlijke rijkdommen en energie

De administratie ANRE (natuurlijke rijkdommen en energie) heeft een belangrijke rol op het vlak van het rationeel energiebeleid als onderdeel van het Vlaamse klimaatbeleid.

Organisatieafdeling 54 – Administratie Landbouw

Programma 54.1 – Landbouw, tuinbouw en plattelandsbeleid

Sommige activiteiten van de administratie Landbouw hebben op directe en indirecte wijze een belangrijke impact op het leefmilieubeleid.

¹⁵ Gezien de vaak cryptische omschrijving van de begrotingsposten, de benaming dekt niet altijd de lading, is het niet mogelijk om een exhaustief overzicht te geven van alle milieu-uitgaven.

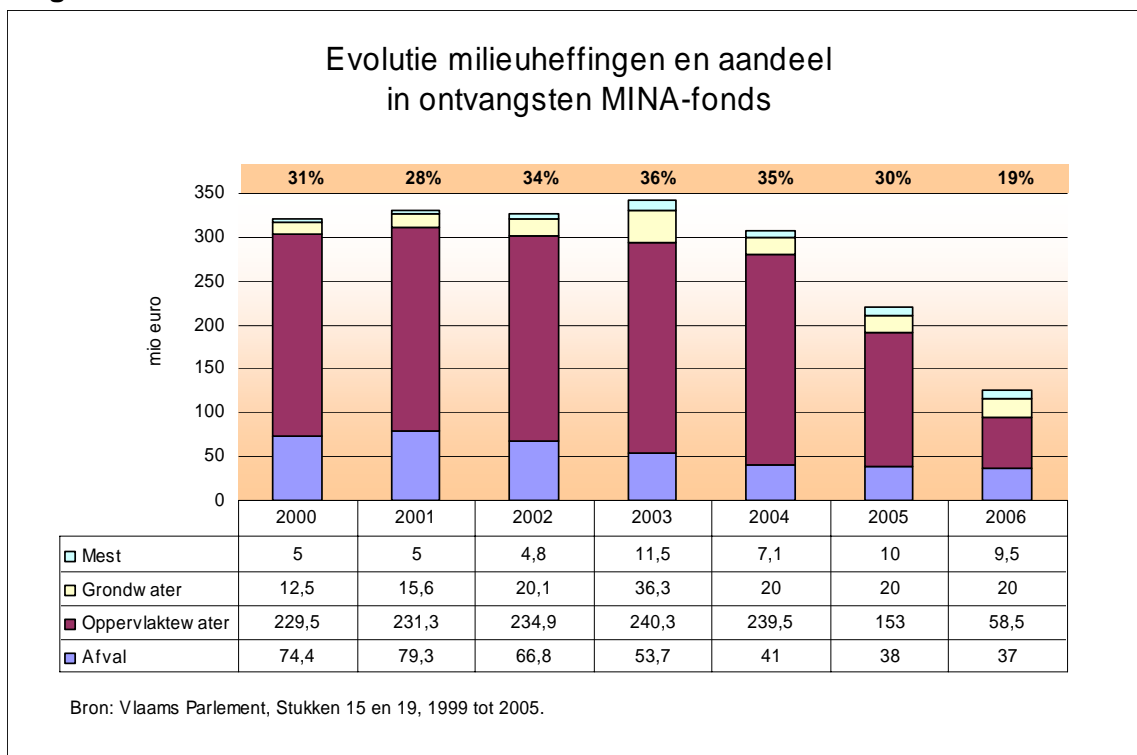
1.3. De financiering van het milieubeleid

[13] De milieuheffingen. In het vorige hoofdstuk werd de structuur van de leefmilieubegroting op gedetailleerde wijze besproken. Uit de samenvattende figuur 4 blijkt dat de middelen voor leefmilieu enerzijds uit de algemene uitgaven begroting komen. Anderzijds hebben de milieuagentschappen en vooral het MINA-fonds aanzienlijke eigen inkomsten. Naast de dotatie uit de algemene begroting, wordt de hoofdmoot van de eigen inkomsten van het MINA-fonds gevormd door de milieuheffingen:

- **Afvalheffing** – *Ontvangsten in toepassing van het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen (MINA-fonds 261B3670).*
- **Oppervlaktewaterheffing** – *Ontvangsten in toepassing van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging (MINA-fonds 261B3671).*
- **Grondwaterheffing** – *Ontvangsten in toepassing van het decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer (MINA-fonds 261B3677).*
- **Mestheffing** – *Ontvangsten in toepassing van het decreet van 24 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen (MINA-fonds 261B3678).*

Onderstaande figuur geeft een overzicht van de evolutie van de inkomsten uit de milieuheffingen over de laatste zeven jaren. Ook het aandeel van deze heffingen in het totaal van de ontvangsten van het MINA-fonds wordt aangegeven in de figuur.

Figuur 6

[14] De heffing op oppervlaktewater werd uit de begroting gehaald. De hervorming in
MiNa-Raad – Studie Begroting Leefmilieu 2006

de financiering van de waterzuivering heeft ervoor gezorgd dat het aandeel van heffingsinkomsten in het MINA-fonds aanzienlijk gedaald is tijdens de laatste twee jaren. Zoals hiervoor reeds aan bod kwam, werd de financiering van Aquafin uit de Vlaamse overheidsbegroting gehaald en overgedragen aan de drinkwatermaatschappijen. De heffing op het oppervlaktewater voor de kleinverbruikers – die de gezinnen tot nu toe betaalden – werd vervangen door een toeslag op hun waterfactuur.

Ook de inkomsten uit de andere milieuheffingen kennen een dalend verloop. De heffingen werden ingevoerd om de vervuilende activiteiten te ontmoedigen (gedragsregulerend karakter). Indien het ontmoedigend effect gerealiseerd wordt en de heffingsvoeten noch de heffingsgrondslag veranderd wordt, heeft dit als gevolg dat de inkomsten uit de milieuheffingen dalen.

1.4. Bespreking van de beleidsthema's

[15] **Belangrijkste stijgers en dalers.** Tijdens de toelichting bij de begroting door minister Kris Peeters in de Commissie Leefmilieu van het Vlaams Parlement gaf de minister onderstaand overzicht met de belangrijkste stijgers en dalers op de leefmilieubegroting. Deze posten zullen verder in de tekst besproken worden waarbij de stijgingen en de dalingen gekaderd worden binnen het beleid. Ook het belang van de wijzigingen zal aangegeven worden.

 Stijging	 Daling
<ul style="list-style-type: none">+ 29.988.000 euro voor het sluiten van nieuwe vijfjarige <u>beheersovereenkomsten met landbouwers</u> ingevolge gebiedsgerichte verscherpingen en ingevolge het plattelandsontwikkelingsprogramma voor Vlaanderen (MINA-fonds: 361B4143)+ 13.500.000 euro bestemd voor terugbetaling van de eerste schijf van de achterstallen van het Vlaamse Gewest ten opzichte van de <u>NV Aquafin</u> door het budgetteren van 6 percent BTW terwijl Aquafin 21 percent BTW factureerde sinds eind 2001 (MINA-fonds: 361B6102)+ 6.070.000 euro extra dotatie voor de werking van het <u>Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen</u> om het businessplan van het Grootchalig Referentiebestand (GRB) uit te voeren (Begroting 99.1 4145).+ 750.000 euro voor de verhoging van het cofinancieringsbudget van het Vlaamse Gewest in het kader van geïntegreerd <u>plattelandsbeleid</u> en PDPO-projecten (MINA-fonds: 361B4147)+ 479.000 euro voor overdrachten in het kader van de opstart van de sectorale financiële fondsen <u>bodemsanering</u> (MINA-fonds: 361B3003)	<ul style="list-style-type: none">- 43.818.000 euro betreft de algemene <u>werkingstoelage aan openbare waterdistributienetwerken</u> (361B4350) en dit overeenkomstig de afspraken tussen het Vlaamse Gewest en de drinkwatermaatschappijen gemaakt in het kader van de hervorming van de watersector- 12.559.000 euro betreft de tegemoetkomingen aan de <u>gemeentebesturen</u> ingevolge de <u>milieuconvenanten en samenwerkingsovereenkomsten</u> met het Vlaamse Gewest (361B4322) en dit overeenkomstig de meerjarenbegroting. De vermindering is het gevolg van bewegingen in vastleggingsbehoeften wegens vastlegging op driejarige basis, dus het omgekeerde fenomeen van bij de beheersovereenkomsten met landbouwers waar er een stijging is;- 4.512.000 euro heeft betrekking op tegemoetkomingen aan de <u>provinciebesturen</u> ingevolge de milieuconvenanten en samenwerkingsovereenkomsten met het Vlaamse Gewest (361B4312) en dit overeenkomstig de goedgekeurde meerjarenbegroting- 1.383.000 euro voor de projectsubsidies inzake <u>duurzaam milieu- en natuurbeleid</u> (361B3308);- 758.000 euro heeft betrekking op de dotatie aan de VMM voor de terugbetalingen in toepassing van de wet op de bescherming van de <u>oppervlaktewateren</u> tegen verontreiniging en voor de betaling van de moratoriuminteressen (361B4150)- 379.000 euro betreft de investeringssubsidies aan provincies, provinciebedrijven en dergelijke, ter voorkoming en beheer van <u>afvalstoffen</u> (361B6326)
Bron: Vlaams Parlement, Stuk 15 (2005-2006) – Nr. 4-G.	

1.4.1. Algemeen milieubeleid

[16] **Klimaat- en luchtbeleid.** Op de agenda van het Vlaamse klimaatbeleid staan in 2006 twee belangrijke dossiers, nl. het nieuwe klimaatbeleidsplan 2006-2012 en het tweede toewijzingsplan voor het Europees systeem van verhandelbare emissierechten voor de periode 2008-2012. Beide plannen worden voorbereid door de administratie. Op de begroting 2006 zijn hiervoor geen specifieke bijkomende middelen voorzien. Het valt echter te verwachten dat het nieuwe klimaatbeleidsplan nieuwe initiatieven zal bevatten

waarvoor bijkomende middelen noodzakelijk kunnen zijn. Deze zullen dan moeten voorzien worden bij de begrotingscontrole of op de begrotingen voor de volgende jaren.

De prioriteit in het luchtbeleid ligt bij de uitvoering van de Europese richtlijnen (ontwerpkaderrichtlijn luchtkwaliteit met normen voor fijn stof, dochterrichtlijn gevaarlijke stoffen, de NEC-richtlijn met emissieplafonds voor SO₂, NO_x, VOS en NH₃). In tegenstelling tot de belangrijke beleidsimpact van deze initiatieven is de impact op de Vlaamse milieubegroting eerder beperkt. In de beleidsnota werd een onderzoek aangekondigd naar de technische en economische haalbaarheid van een algemene heffing op luchtmissies. De resultaten van dit (nog lopende) onderzoek hebben voorlopig nog niet geleid tot nieuwe beleidsinitiatieven.

[17] Milieusamenwerkingsovereenkomst met provincies en gemeenten. De financiële ondersteuning van het milieubeleid van de lokale besturen werd nog niet verlengd. De regering geeft aan dat er een evaluatie loopt van de bestaande samenwerkingsovereenkomst. Bij de toelichting in het Vlaams Parlement benadrukte de minister dat er verder subsidies zullen worden toegekend. Het ziet er echter naar uit dat de manier waarop de toekomstige subsidies verstrekt zullen worden, via een nieuwe samenwerkingsovereenkomst, grondig aangepast zal worden. Tijdens een Colloquium over de Samenwerkingsovereenkomst¹⁶ gaf een vertegenwoordiger van het kabinet van de minister van Leefmilieu toelichting bij de procedure die gevolgd zal worden om tot een nieuwe samenwerkingsovereenkomst te komen. Vóór de zomer zal het kabinet, in overleg met de Vlaamse administratie en met de provinciale en gemeentelijke partners, een krachtlijnennota opstellen, die voor advies aan de MiNa-Raad zal worden voorgelegd. Na de zomer van 2006 zal dan een ontwerp tekst worden opgemaakt die medio 2007 klaar zou moeten zijn. De nieuwe samenwerkingsovereenkomsten zouden dan vanaf 1 januari 2008 worden afgesloten.

[18] Agentschap Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV). AGIV is de nieuwe benaming van het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen. Er worden 6 miljoen euro extra uitgetrokken om het Grootchalig Referentiebestand (GRB) te realiseren. Na de beheersovereenkomsten met de boeren en het plattelandsbeleid is dit de derde budgettaire prioriteit binnen het leefmilieubeleid. Het AGIV staat in voor de coördinatie, de organisatie en de dienstverlening van GIS-Vlaanderen, met als doel het efficiënt gebruik en uitwisseling van geografische informatie.

1.4.2. Beleid inzake Natuur, Bos en Groen

[19] Geen wijzigingen. De begrotingsposten met betrekking tot het bos, groen en natuurbeleid bevatten slechts minimale wijzigingen t.o.v. de begroting van 2005. Binnen deze beleidsdomeinen worden voor 2006 geen beleidsinitiatieven voorzien met een belangrijk budgettaire weerslag. Op de algemene uitgaven begroting zijn er lichte stijgingen op de programma's 61.2 Natuur en 61.3 Bos en Groen. Deze kleine stijgingen hebben hoofdzakelijk te maken met begrotingstechnische wijzigingen en om tegemoet te komen aan hogere kosten (bv. brandstofkosten van dienstvoertuigen). De begrotingposten op het MINA-fonds van de afdelingen Natuur en Bos en Groen kennen

¹⁶ Het colloquium werd door de MiNa-Raad georganiseerd op 13 december 2005 in samenwerking met AMINAL en in samenspraak met het kabinet. De presentaties en het verslag staan op de website van de MiNa-Raad (www.minaraad.be).

zelfs een lichte daling.

[20] Inrichtingsinstrumenten. Er wordt verwacht dat de Vlaamse overheid in 2006 het onderzoek afrondt naar de optimalisatie van het instrumentarium voor de inrichting van het buitengebied. Om deze discussie te voeden heeft de MiNa-Raad in 2005 een studie gepresenteerd over de Financiële Instrumenten voor Natuur, Bos en Landschap.¹⁷ De keuzes die gemaakt moeten worden inzake de instrumenten die ingezet zullen worden en de doelgroepen waarmee gewerkt zal worden, kunnen in de toekomst een belangrijke budgettaire impact hebben.

1.4.3. Landbeheer

[21] Beheersovereenkomsten met landbouwers. De grootste stijger in de milieubegroting van 2006 zijn de vergoedingen aan landbouwers via de beheersovereenkomsten. Het vijfjaarlijks karakter van de vastleggingen voor deze beheersovereenkomsten zorgt voor deze grote stijging in de vastleggingskredieten. Sinds 2000 voorziet het mestdecreet en het plattelandsontwikkelingsprogramma in de mogelijkheid om boeren te vergoeden voor milieumaatregelen. Vooral de beheersdoelstelling erosiebestrijding kent veel succes. Er kan vastgesteld worden dat, hoewel er nog geen duidelijkheid is over het nieuwe mestactieplan (MAP) dat er aan komt, er toch reeds middelen voorzien worden om de landbouwers te vergoeden. De beheersovereenkomsten zullen ongetwijfeld een belangrijke rol spelen in het toekomstige MAP.

[22] Plattelandsbeleid. Naast de extra middelen voor landbouwers via de beheersovereenkomsten is er eveneens een verhoging met 750.000 euro voor het plattelandsbeleid. Dit betreft de cofinanciering door het Vlaamse Gewest van provinciale plattelandsprojecten (PDPO-projecten) die betaald worden met Europese fondsen. In tegenstelling tot de kredieten voor de beheersovereenkomsten worden de betalingskredieten hier niet gespreid maar kunnen de middelen dit jaar uitbetaald worden. In de toekomst zullen er minder EU-middelen zijn voor plattelandsbeleid, waardoor voor bepaalde maatregelen geen (of minder EU) co-financiering zal gebeuren.

1.4.4. Waterbeleid

[23] Waterbeleid. De belangrijkste budgettaire operaties in het waterbeleid hebben te maken met de hervorming van de financiering van Aquafin. Er moet 43,8 miljoen euro minder betaald worden aan de drinkwatermaatschappijen als werkingstoelage voor de financiering van Aquafin (die via de drinkwatermaatschappijen loopt). Om het BTW-conflict tussen de Vlaamse overheid en Aquafin volledig af te sluiten zal de overheid gedurende tien jaar 13,5 miljoen euro afbetalen aan Aquafin. Vlaanderen betaalde in het verleden slechts 6% BTW, terwijl Aquafin terecht 21% factureerde.

De hervorming van de financiering van Aquafin maakt het moeilijk om op eenduidige wijze de uitgaven voor waterzuivering tijdens de laatste jaren te vergelijken.¹⁸ De

¹⁷ MiNa-Raad, Financiële Instrumenten voor Natuur, Bos en Landschap, Studie uitgevoerd in opdracht van de MiNa-Raad door Bea Kayaerts, mei 2005.

¹⁸ Ook het Rekenhof verwijst hiernaar in z'n verslag: "De begroting van de Vlaamse Maatschappij voor MiNa-Raad – Studie Begroting Leefmilieu 2006" 17

vermindering van de BTW-factuur zal er alvast voor zorgen dat er meer middelen beschikbaar zijn voor investeringen. De subsidiëring van de gemeentelijke waterzuivering uit het MINA-fonds blijft tijdens de laatste jaren op hetzelfde niveau. Hier werd een extra inspanning geleverd (vastleggingskredieten die over een aantal jaren besteed kunnen worden) in 2003 en 2004.

Aan de inkomstzijde werd in § [13] gewezen op de dalende inkomsten van de milieuheffingen, waaronder de oppervlaktewater- en grondwaterheffing. In het programmadecreet bij de begroting 2006 werden wijzigingen aangebracht aan de grondwater- en oppervlaktewaterheffing.¹⁹ Bij de oppervlaktewaterheffing voor de grotere bedrijven (grootverbruikers), die heffingsplichtig blijven na de hervorming van de watersector, worden twee eenheidstarieven voorzien. Ook de regeling voor het grondwater wordt aangepast met de activering van een gebiedsfactor. Hiermee wordt rationeler gebruik van grondwaterwinningen in de diepe watervoerende lagen van het sokkelsysteem beoogd.

1.4.5. Afval en bodembeleid

[24] Bodembeleid. Bij de toelichting van de leefmilieubegroting in het Vlaams Parlement heeft minister Peeters aangegeven dat op de OVAM-begroting 27,5 miljoen euro beschikbaar is voor bodemsanering.²⁰ Een overzicht van de middelen voor bodemsanering wordt gepresenteerd in figuur 7. Nadat de beleidskredieten voor bodemsanering in 2005 aanzienlijk daalden tot 4,7 miljoen euro, worden ze in 2006 met eenmalige fondsen opgetrokken tot 27,5 miljoen euro. Hierbij moet opgemerkt worden dat 10 miljoen euro pas effectief beschikbaar komt bij de begrotingscontrole en dat 8,5 miljoen euro middelen zijn die in het verleden reeds toegewezen werden en nu opnieuw toegewezen worden voor andere projecten. Een vernieuwing in het bodembeleid is de 479.000 euro die voorzien wordt om sectorfondsen op te starten. In de beleidsbrief wordt aangegeven dat er een ontwerpdecreet komt over het opzetten van sectorale saneringsfondsen. Het fonds voor de sanering van tankstations (vzw BOFAS) is inmiddels operationeel. In 2006 wordt de oprichting voorzien van een saneringsfonds voor de verontreiniging ten gevolge van lekkende gasolietanks voor verwarmingsdoeleinden.

In het gezamenlijk advies van SERV en MiNa-Raad van januari 2006 over het bodemsaneringsdecreet stellen de Raden dat de beperkte overheidsbudgetten die de laatste jaren werden vrijgemaakt, de realisatie van de doelstelling hypothekeren. Deze

Watervoorziening laat niet toe inzicht te verwerven in de ontvangsten en uitgaven die verband houden met de onderscheiden activiteiten van de VMW, met name die als drinkwaterbedrijf en die in het kader van de saneringsverplichting op bovengemeentelijk en gemeentelijk niveau.” Vlaams Parlement, Stuk 16 (2005-2006) - Nr. 1.

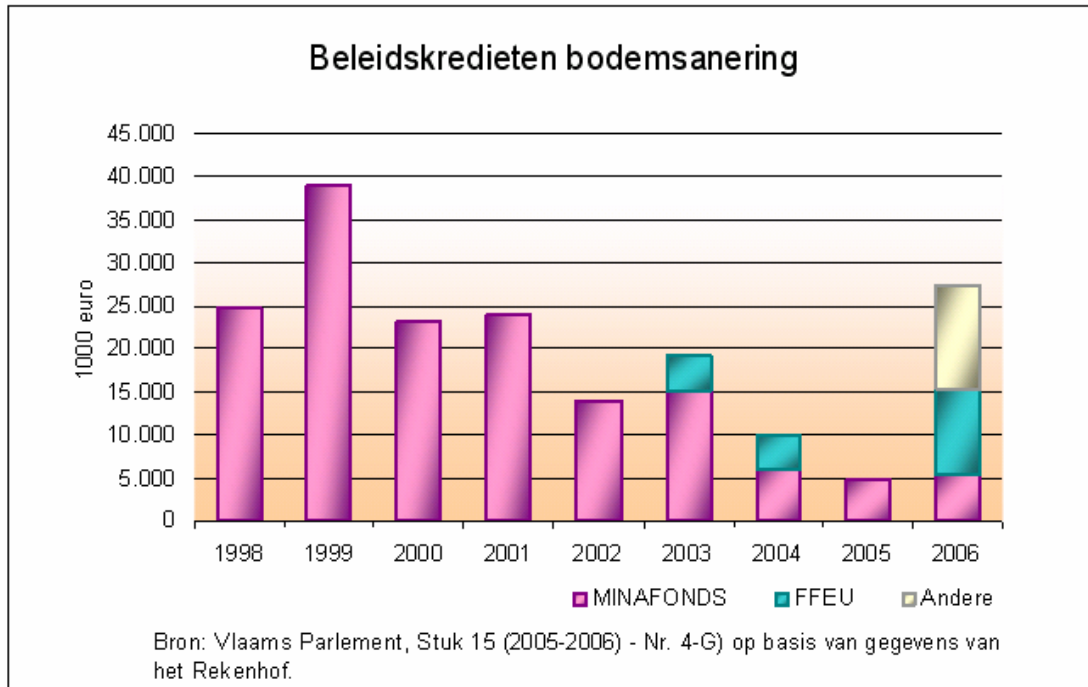
¹⁹ Vlaams Parlement, Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2006, Stuk 567 (2005-2006) – Nr. 19.

²⁰ Dit bedrag bestaat uit:

10 miljoen euro via het FFEU, die beschikbaar wordt bij de begrotingscontrole 2006;
5,3 miljoen euro recurrente MINA-fondsmiddelen;
8,5 miljoen euro door het heroriënteren van niet gebruikte middelen uit het verleden (heraanwenden van provisionele vastlegging voor Asphaltco);
3,2 miljoen euro via de Umicore-convenant en
479.000 euro voor de sectorfondsen.

doelstelling is het saneren tegen 2036 van de historische verontreinigingen die een ernstige bedreiging vormen. Gezien de enorme uitdaging op het vlak van historische bodemsanering en de beperkte afgelegde weg, verzoeken de Raden in hun advies dat de Vlaamse Regering de budgetten voor bodemsanering significant verhoogt.

Figuur 7

[25] Afvalstoffenbeleid. 2006 is een evaluatiejaar in aanloop naar het nieuwe afvalstoffenplan. In dit opzicht wordt een toetsingskader uitgewerkt voor de evaluatie van de selectieve inzameling van afvalfracties en zullen de aanvaardingsplichten (milieubeleidsvereenkomsten of MBO's) geëvalueerd worden met aandacht voor het doorrekenen van kosten aan burgers en bedrijven door de lokale besturen. De beleidsprioriteiten voor 2006 hebben geen grote begrotingsimpact. Het Vlaams afvalbeleid moet echter in belangrijke mate uitgevoerd worden door de lokale besturen (gemeenten en provincies), die hiervoor vergoed worden via de Samenwerkingsovereenkomst die op dit ogenblik geëvalueerd wordt.

II. Interpretatie van de leefmilieubegroting 2006

2.1. Het politieke gewicht van het leefmilieubeleid

[26] **De begroting als indicator van het politieke draagvlak.** In het tweede deel van dit studiedocument worden een aantal algemene conclusies getrokken uit de cijfers die in het eerste deel gepresenteerd werden. Twee vaststellingen dringen zich op. In de eerste plaats is er tijdens de laatste drie jaren de daling met bijna 10% van het aantal middelen die beschikbaar zijn voor het Vlaamse leefmilieubeleid.²¹ Een tweede vaststelling is dat deze daling zich weerspiegelt in een daling van het relatieve aandeel van de leefmilieumiddelen in het totaal van de Vlaamse overheidsbegroting. Deze evolutie kan wijzen op een afname van het politieke draagvlak voor het leefmilieubeleid bij de Vlaamse overheid. Hiertegenover staat de toestand van het leefmilieu in Vlaanderen. De jaarlijkse milieurapporten geven nog steeds aan dat de toestand van het leefmilieu onvoldoende positief evolueert. Ook uit de adviezen van de MiNa-Raad blijkt dat er nog steeds een belangrijke rol voor de overheid is weggelegd in het Vlaamse milieubeleid.

[27] **Van milieurapportage naar beleidsplanning en begroting.** Uit de milieurapporten blijkt duidelijk dat de toestand van het leefmilieu en de natuur in Vlaanderen geen afbouw of verzwakking van het milieubeleid toelaat. Dit neemt niet weg dat de link tussen het overheidsbeleid – en de leefmilieubegroting in het bijzonder – met de situatie op het terrein niet eenvoudig vast te stellen of te organiseren valt. De uiteindelijke milieueffectiviteit van de leefmilieubegroting is een zeer complex gegeven. Toch is er alvast op het vlak van de planning en rapportage van het Vlaamse milieubeleid nog veel verbetering mogelijk, zie ook in § [31].

2.2. Beleidskeuzes

[28] **Hervorming van de financiering van de watersector.** Van bij de start van het Vlaamse leefmilieubeleid gaat het leeuwendeel van de leefmilieubegroting naar het waterbeleid. De hervorming van de financiering van de watersector zorgt sinds 2005 voor het eerst voor een vermindering van dit aandeel. Zoals hierboven reeds werd aangegeven, is de aanleiding een administratieve constructie en niet de verbetering van de waterkwaliteit (integendeel). De uitgaven zouden evenmin verminderen, hoewel het zeer moeilijk is exacte gegevens hierover te vinden in de begrotingsdocumenten. De zuivering van het afvalwater in Vlaanderen heeft in het verleden reeds zeer veel gekost. De toekomst zal moeten uitwijzen of de doorgevoerde hervorming na al die jaren eindelijk aanleiding zal geven tot een effectieve verbetering van de waterkwaliteit.

[29] **Extra middelen voor plattelandsontwikkeling en de geografische informatie dienstverlening.** Binnen de verschillende onderdelen van de leefmilieubegroting zijn er de voorbije jaren zeer weinig grondige wijzigingen vast te stellen. In 2006 wordt hierop een uitzondering gemaakt voor twee thema's. Het betreft de middelen voor

²¹ Op basis van begrotingsgegevens die indicatief gecorrigeerde werden voor de Aquafin-operatie, zie ook § [10].

landbouwers in het kader van het plattelandsbeleid en de middelen voor de uitbouw van het Agentschap Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV). De uitgaven voor het plattelandsbeleid gebeuren binnen het Europees beleidskader ter zake. De Europese middelen voor plattelandsbeleid zullen echter in de volgende jaren afgebouwd worden. Het is nog niet helemaal duidelijk welke gevolgen dit zal hebben voor de Vlaamse (leefmilieu)middelen die binnen dit beleid ingezet worden.

Het verbeteren van de geografische informatieverstrekking (AGIV) komt tegemoet aan de vraag bij de bevolking naar permanent toegankelijke beleidsrelevante ruimtelijke informatie die *online* consulteerbaar is.

[30] Vraagtekens bij de toekomstige financiering van het leefmilieubeleid. De inkomsten uit milieuheffingen zijn gedurende de laatste jaren aanzienlijk gedaald. Voor een aantal milieuthema's (bv. afval, grondwater en luchtvervuiling) worden nieuwe heffingen of een herziening van bestaande heffingen ingevoerd of gepland. Dit heeft nog niet geleid tot extra heffingsinkomsten. Ook de voorziene wijzigingen zullen waarschijnlijk niet leiden tot een aanzienlijke stijging. Het aandeel van de heffingen in de financiering van het MINA-fonds is dan ook sterk afgenomen.

In de beleidsnota Leefmilieu werd hierover gesteld dat *“de financiering van het milieubeleid moet gebeuren vanuit de algemene middelen, aangevuld met de opbrengst van regulerende heffingen, fiscaal aftrekbare retributies en andere financieringsbronnen.”*²² Daarnaast werd in de beleidsnota eveneens aangegeven dat het *“een goede optie (blijft) om milieubelastende activiteiten aan een heffing te onderwerpen waarbij de opbrengst van deze heffing dan moet dienen om de milieubelasting van de activiteit te verminderen of om alternatieven die minder milieubelastend zijn kansen te geven.”* Er kan echter vastgesteld worden dat het maatschappelijk en politiek draagvlak voor dergelijke regulerende heffingen op dit ogenblik eerder beperkt is.²³

Het milieubeleid wordt steeds minder gefinancierd uit eigen (heffings)inkomsten. Om een gelijkaardig bedrag aan het milieubeleid te besteden moet de overheid dus meer middelen uit de algemene begroting aan het milieubeleid besteden. Gezien o.m. de daling van het relatieve aandeel voor milieu in de Vlaamse begroting kan dit de toekomstige financiering in gedrang brengen.

2.3. De toelichting bij de begroting

[31] Afstemming van de begroting op de milieubeleidsplanning. In het verslag over de begroting van het Rekenhof wordt gewezen op de gebrekkige afstemming tussen de milieubeleidsplanning, vastgelegd in het milieubeleidsplan 2003-2007, en de toelichting bij de begroting (beleidsbrief en toelichting bij de programma's).²⁴ Het Rekenhof wijst er op dat, voor een deel, de beleidsnota en de beleidsbrief andere accenten leggen dan

²² Beleidsnota Leefmilieu en Natuur 2004-2009, december 2004.

²³ Het recente maatschappelijk debat over de invoering van een heffingsysteem voor het wegverkeer in Vlaanderen kan als voorbeeld aangehaald worden.

²⁴ Vlaams Parlement, Verslag van het Rekenhof van het onderzoek van de ontwerpen van decreet houdende de middelenbegroting en de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2006, Stuk 16 (2005-2006) – Nr. 1.

het milieubeleidsplan, met verschillende doelstellingen en een andere prioritering tot gevolg.

Dit probleem is sinds een tijd gekend. Om die reden heeft de Vlaamse Regering op 20 januari 2006 het ontwerpdecreet goedgekeurd tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid. Dit decreet werd ingediend in het Vlaams Parlement. Deze decretale aanpassing beoogt de afstemming van de milieubeleidsplanning op de planningcyclus van de Vlaamse Regering en op de begrotingcyclus. Deze nieuwe regeling zou moeten ingaan in het jaar volgend op het aantreden van de volgende Vlaamse Regering, dus in 2010.

Het Rekenhof stelt dat het aanbeveling verdient de plannings- en begrotingsdocumenten *“op mekaar af te stemmen, bijvoorbeeld in het jaarlijks op te stellen milieujaarprogramma, dat volgens de voorgestelde decretale aanpassing deel zou uitmaken van de begroting, of via een aanpassing van het milieubeleidsplan (...). Daarbuiten is het onduidelijk of er voor 2006 nog een ontwerp van milieujaarprogramma zal worden opgesteld, dan wel of het ontwerp van milieujaarprogramma al geïntegreerd is in de toelichting bij de begroting 2006. Zolang de bepalingen van het decreet van 5 april 1995 niet gewijzigd zijn, is de thans geldende tekst van toepassing en dient dus een ontwerp van milieujaarprogramma 2006 te worden bezorgd aan het Vlaams Parlement (en aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en de MiNa-Raad).”*

MiNa-Raad en SERV hebben zich in dezelfde teneur uitgesproken in hun gezamenlijk advies over het voorontwerp van decreet tot wijziging van de milieuplanning.²⁵ De Raden stelden voor om één document te maken van de beleidsbrief en het milieujaarprogramma. Verder stellen de Raden vast dat de procedurebepalingen met betrekking tot het milieujaarprogramma worden opgeheven. Dit heeft als voornaamste gevolg dat de regering geen advies meer zal vragen aan SERV en MiNa-Raad over het milieujaarprogramma. Omdat de begroting niet wordt voorgelegd aan MiNa-Raad en SERV, zullen de Raden ook in dat kader geen advies kunnen uitbrengen.

In hun gezamenlijk advies van 27 oktober 2005 vragen MiNa-Raad en SERV daarom dat het milieujaarprogramma en de ontwerpbegroting ter informatie aan hen worden overgemaakt op het moment dat ze aan het Vlaams Parlement worden bezorgd. Zo blijven de Raden geïnformeerd. Wanneer ze van oordeel zijn dat er belangrijke knelpunten zijn kunnen ze, indien gewenst, ten behoeve van het Vlaams Parlement op eigen initiatief een advies uitbrengen.

²⁵ MiNa-Raad en SERV, Advies van 27 oktober 2005 over het voorontwerp van decreet wijziging van de milieuplanning Nr. 2005|36.